

Środa, 11 listopada 2020 r.

P9_TA(2020)0298

Umowa między UE a Chinami: współpraca w zakresie oznaczeń geograficznych i ich ochrony (rezolucja)**Rezolucja nieustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy między Unią Europejską a rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie współpracy w zakresie oznaczeń geograficznych i ich ochrony (08359/2020 – C9-0298/2020 – 2020/0089M(NLE))**

(2021/C 415/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (08359/2020),
- uwzględniając projekt Umowy między Unią Europejską a rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie współpracy w zakresie oznaczeń geograficznych i ich ochrony (08361/2020),
- uwzględniając wniosek o udzielenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 207 ust. 3, art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w powiązaniu z art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (v) oraz art. 218 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Porozumienie w kwestii handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS) Światowej Organizacji Handlu (WTO),
- uwzględniając komunikat Komisji z 14 października 2015 r. zatytułowany „Handel dla wszystkich – w kierunku bardziej odpowiedzialnej polityki handlowej i inwestycyjnej” (COM(2015)0497),
- uwzględniając komunikat Komisji z 1 lipca 2014 r. pt. „Handel, wzrost gospodarczy i własność intelektualna – strategia na rzecz ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej w państwach trzecich” (COM(2014)0389),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji zawierający sprawozdanie na temat ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej w państwach trzecich (SWD(2019)0452),
- uwzględniając wspólne oświadczenia z 20. szczytu UE–Chiny z 16 lipca 2018 r. oraz z 21. szczytu UE–Chiny z 9 kwietnia 2019 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat z 12 marca 2019 r. pt. „UE–Chiny – perspektywa strategiczna” (JOIN(2019)0005),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie strategii na rzecz ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej w państwach trzecich ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2018 r. w sprawie stanu stosunków między UE a Chinami ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z dnia 11 listopada 2020 r. ⁽³⁾ w sprawie projektu decyzji,
- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego tytuł V dotyczący działań zewnętrznych Unii,
- uwzględniając TFUE, w szczególności jego art. 91, 100, 168 i 207 w związku z art. 218 ust. 6 lit. a) ppkt (v) i art. 218 ust. 7,

⁽¹⁾ Dz.U. C 407 z 4.11.2016, s. 18.

⁽²⁾ Dz.U. C 433 z 23.12.2019, s. 103.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0297.

Środa, 11 listopada 2020 r.

- uwzględniając art. 105 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Rybołówstwa,
 - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego (A9-0202/2020),
- A. mając na uwadze, że ochrona oznaczeń geograficznych na szczeblu międzynarodowym należy do kluczowych elementów polityki handlowej UE;
- B. mając na uwadze, że UE jest największym eksporterem produktów rolno-spożywczych na świecie, a w 2019 r. osiągnęła rekordową nadwyżkę w handlu produktami rolno-spożywczymi, w wysokości 39 mld EUR;
- C. mając na uwadze, że średnia wartość produktów z oznaczeniem geograficznym jest dwukrotnie wyższa od wartości produktów bez takiego oznaczenia;
- D. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich dziesięciu lat wywóz produktów rolno-spożywczych z UE do Chin znacznie wzrósł – roczna stopa tego wzrostu wyniosła w latach 2009–2019 ponad 20 %; mając na uwadze, że w efekcie deficyt odnotowywany przez UE w handlu produktami rolno-spożywczymi, wynoszący w 2009 r. 1 mld EUR, w 2019 r. zamienił się w nadwyżkę w wysokości ponad 9 mld EUR, a Chiny zajęły trzecie miejsce wśród państw, do których UE wywozi najwięcej produktów rolno-spożywczych, po Zjednoczonym Królestwie i Stanach Zjednoczonych; mając na uwadze, że w kolejnej dekadzie spodziewany jest dalszy wzrost przywozu produktów rolno-spożywczych do Chin;
- E. mając na uwadze, że wartość światowej sprzedaży produktów chronionych unijnymi oznaczeniami geograficznymi, w tym win, produktów rolno-spożywczych i napojów spirytusowych, wynosi 74,76 mld EUR (*), co stanowi 6,8 % łącznej wartości sprzedaży unijnych produktów rolno-spożywczych i 15,4 % ich łącznego wywozu;
- F. mając na uwadze, że UE jest ceniona na świecie za wiedzę specjalistyczną i dobrej jakości produkty rolno-spożywcze o wysokiej wartości;
- G. mając na uwadze, że wszystkie przywożone produkty rolno-spożywcze muszą być kontrolowane i spełniać wymogi dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i dobrostanu zwierząt, które obowiązują unijnych producentów w całym łańcuchu dostaw w rolnictwie, a przez to przyczyniają się do ich wartości i jakości;
- H. mając na uwadze, że w Chinach występują poważne problemy dotyczące wielu unijnych oznaczeń geograficznych, co przynosi producentom z UE znaczne straty gospodarcze;
- I. mając na uwadze, że proponowana umowa bazuje na doświadczeniach z unijno-chińskiego pilotażowego projektu współpracy w dziedzinie oznaczeń geograficznych, który zrealizowano w latach 2007–2012;
- J. mając na uwadze, że według oczekiwań znaczna część światowego wzrostu gospodarczego będzie powstawała poza Europą;
- K. mając na uwadze, że producenci i eksporterzy produktów rolno-spożywczych muszą działać w trudnym środowisku handlu międzynarodowego;
- L. mając na uwadze, że umowa ta jest ważna w perspektywie globalnego uznania oznaczeń geograficznych;
- M. mając na uwadze, że proponowana umowa to ważny pierwszy krok i że należy jak najszybciej rozszerzyć jej zakres, tak aby objąć ochroną wiele unijnych oznaczeń geograficznych, które nie zostały w niej jeszcze uwzględnione;
- N. mając na uwadze, że zawarcie umowy dowodzi, iż UE i Chiny są zdolne do porozumień dwustronnych, jeżeli tylko należycie uwzględni się w nich ich wspólne interesy;

(*) Badanie przeprowadzone przez Komisję, opublikowane w kwietniu 2020 r., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/IP_20_683

Środa, 11 listopada 2020 r.

1. z zadowoleniem przyjmuje zawarcie tej umowy między UE a Chińską Republiką Ludową, dotyczącej współpracy w dziedzinie oznaczeń geograficznych i ich ochrony; z zadowoleniem przyjmuje ochronę europejskich oznaczeń geograficznych na rynku chińskim; uważa, że rzeczywiste wdrożenie umowy będzie dla obu stron ważną lekcją tworzenia zaufania i istotnym sygnałem, że Chiny są gotowe nawiązać współpracę z UE; oczekuje również postępów w innych obszarach współpracy w dziedzinie uczciwego handlu;
2. podkreśla znaczenie strategicznych stosunków UE z Chinami oraz apeluje do państw członkowskich i instytucji UE o jednolite stanowisko i skoordynowane działania wobec Chin; zwraca uwagę, że podstawą handlu i inwestycji powinny być zasady i wartości, a sam system handlu powinien być wielostronny; wzywa Chiny do aktywniejszego udziału w pracach WTO i innych inicjatywach wielostronnych oraz do pełnego przestrzegania zobowiązań wynikających z udziału w WTO i do dostosowania nabytej siły gospodarczej do poziomu rozwoju; podkreśla, że warunkiem nawiązania stosunków handlowych i inwestycyjnych z UE jest poszanowanie praw człowieka, i wzywa Chiny, by przestrzegały zobowiązań międzynarodowych i zobowiązały się do poszanowania praw człowieka, zwłaszcza w związku z trwającymi negocjacjami nad dwustronną umową inwestycyjną; jest głęboko zaniepokojony doniesieniami o wyzyskiwaniu i przetrzymywaniu Ujgurów w chińskich fabrykach;
3. apeluje o wprowadzenie sankcji finansowych wobec przedsiębiorstw nieprzestrzegających oznaczeń geograficznych i podrabiających produkty objęte takim oznaczeniem;
4. podkreśla, że proponowana umowa jest pozytywnym sygnałem dla społeczności międzynarodowej, w tym dla instytucji wielostronnych; z zadowoleniem przyjmuje przyznanie wysokiego poziomu ochrony 100 europejskim i 100 chińskim oznaczeniom geograficznym ujętym w umowie, wyższego niż obecny poziom ochrony zapisany w Porozumieniu w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej WTO, zwłaszcza w odniesieniu do środków spożywczych, ale także win i napojów spirytusowych; odnotowuje fakt, że w ciągu czterech lat od wejścia w życie umowy ochroną ma być objętych kolejnych 175 oznaczeń geograficznych z UE i Chin; zauważa, że w UE ochroną objętych jest ponad 3 300 oznaczeń geograficznych; apeluje do Komisji o szybkie rozszerzenie umowy, by w najbliższych latach objąć ochroną jak najwięcej oznaczeń geograficznych spełniających kryteria, w tym w sektorze rybołówstwa i akwakultury; wzywa ponadto Komisję, by należycie informowała Parlament o postępach w negocjacjach nad rozszerzeniem umowy; przypomina, że umowę sfinalizowano, zanim traktaty UE przestały obowiązywać w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, oraz że uzgodnione wykazy chronionych oznaczeń obejmują osiem produktów ze Zjednoczonego Królestwa; wzywa Komisję, by zasięgnęła opinii państw członkowskich i po upływie okresu przejściowego jak najszybciej zastąpiła te produkty produktami z państw członkowskich UE;
5. z zadowoleniem przyjmuje postanowienie, zgodnie z którym producenci wyrobów chronionych oznaczeniem geograficznym mogą zwracać się bezpośrednio do wspólnego komitetu przewidzianego w umowie, jeżeli ich produkt nie znalazł się w pierwotnie uzgodnionych wykazach lub jeżeli zostanie objęty ochroną już po wejściu umowy w życie; wzywa obecne i potencjalne zainteresowane strony, w tym unijne sektory rybołówstwa i akwakultury, do przeanalizowania możliwości wynikających z tego postanowienia;
6. zauważa, że UE ma duży deficyt w handlu z Chinami ogólnie, ale w handlu samymi produktami rolno-spożywczymi ma nadwyżkę;
7. przypomina, że należy wspierać unijny model ochrony oznaczeń geograficznych jako istotne narzędzie ochrony autentyczności i unikalnego charakteru produktów zarejestrowanych w UE, jako użyteczne narzędzie marketingowe służące zwiększaniu możliwości biznesowych oraz jako symbol dziedzictwa kulturowego; uznaje bogate dziedzictwo tradycyjnych i dobrych jakościowo produktów spożywczych z Europy i Chin, a w związku z tym – znaczenie ochrony oznaczeń geograficznych; apeluje do Komisji, państw członkowskich i rządu chińskiego o zobowiązanie się do ochrony tego dziedzictwa i o zapewnienie jego uznania w obu społeczeństwach, by ułatwić identyfikację i ochronę pochodzenia danych produktów, a także by wspierać wymianę kulturalną i otwartość;
8. ubolewa, że pomimo ochrony na mocy umowy niektóre produkty objęte oznaczeniami geograficznymi UE nie mogą być wywożone do Chin ze względu na chińskie normy dotyczące przywozu żywności; zwraca się do Komisji o kontynuowanie dialogu z Chinami w celu uznania unijnych norm bezpieczeństwa żywności, które należą do najwyższych na świecie; wzywa Chiny do usunięcia nieuzasadnionych barier dla wywozu produktów rolno-spożywczych z UE, do zapewnienia wzajemności w ogólnych stosunkach handlowych oraz do przestrzegania, poprawy oraz ścisłego wdrożenia i egzekwowania norm sanitarnych i fitosanitarnych w celu uniknięcia nieuczciwej konkurencji;

Środa, 11 listopada 2020 r.

9. ponadto wzywa Chiny, by poparły dotychczasowe wielostronne ramy ochrony oznaczeń geograficznych przez przystąpienie do porozumienia Lizbońskiego WIPO i do aktu geneńskiego, obowiązującego od 26 lutego 2020 r.;

10. podkreśla znaczenie oznaczeń geograficznych w szerszych ramach praw własności intelektualnej oraz w zwalczaniu podrabiania produktów; podkreśla, że umowa musi zapewniać pełną ochronę praw własności intelektualnej dotyczących danych produktów, by chronić wartość i jakość środowiska lokalnego, w tym infrastruktury, zatrudnienia i różnorodności biologicznej, poprawić rozwój regionalny oraz zwiększyć identyfikowalność, przejrzystość i informowanie konsumentów;

11. z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym zatwierdzenie nowych chińskich przepisów o ochronie praw własności intelektualnej; wzywa Komisję, by ściśle monitorowała wdrażanie umowy, i apeluje o jej szybką ratyfikację; ponadto wzywa Komisję do dalszej współpracy z Chinami z myślą o wdrożeniu ambitniejszego porozumienia w dziedzinie praw własności intelektualnej w celu rozszerzenia wykazu chronionych oznaczeń geograficznych z UE; wzywa Komisję do monitorowania procesu rejestrowania oznaczeń geograficznych w Chinach; zwraca się do Komisji o dalsze wsparcie dla unijnych przedsiębiorstw za pośrednictwem Punktu Informacyjnego IPR; podkreśla wartość dodaną współpracy z takimi organami jak Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej we właściwym monitorowaniu i egzekwowaniu;

12. zauważa, że zgodnie z najnowszym sprawozdaniem w sprawie ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej ponad 80 % towarów podrobionych i pirackich zajętych w UE w 2018 i 2019 r. pochodzi z Chin, a towary te oznaczają dla państw członkowskich UE straty rzędu 60 mld EUR; podkreśla, że należy kontynuować ściśle kontrolowanie i testowanie wszystkich przywożonych wyrobów, by wykrywać podrobione i oszukańcze produkty spożywcze; przypomina w związku z tym o potrzebie pogłębionej i skutecznej współpracy celnej między UE a Chinami, zapewniającej uczciwą konkurencję wobec zwiększonych przepływów handlowych i będącej narzędziem w walce z podrabianiem towarów;

13. podkreśla znaczenie skutecznego i właściwego egzekwowania postanowień umowy na rynku; przypomina, że jest zdecydowany monitorować i kontrolować prawidłowe stosowanie umowy; w związku z tym wzywa Komisję, by raz w roku informowała Parlament o wdrażaniu umowy, poczynwszy od pierwszego roku po jej wejściu w życie; z zadowoleniem przyjmuje powołanie nowego głównego urzędnika ds. egzekwowania przepisów handlowych i podkreśla kluczową rolę, jaką będzie on odgrywał w monitorowaniu przestrzegania postanowień umowy i podnoszeniu poziomu tego przestrzegania; wzywa tego urzędnika, by niezwłocznie reagował na przypadki niewłaściwego wdrażania umowy;

14. wyraża zaniepokojenie, że umowa gospodarczo-handlowa między Stanami Zjednoczonymi a Chinami (tzw. umowa pierwszej fazy), która weszła w życie 14 lutego 2020 r., może mieć wpływ na umowę między UE a Chinami w sprawie oznaczeń geograficznych, i podkreśla, że musi być wdrażana bez dyskryminacji, w pełnej zgodności z zasadami WTO i bez negatywnego wpływu na egzekwowanie zobowiązań zapisanych w umowie między UE a Chinami w sprawie oznaczeń geograficznych; podkreśla, że UE musi również ściśle monitorować wdrażanie drugiego wykazu 175 oznaczeń geograficznych UE pod kątem ewentualnego nakładania się tych postanowień z umową pierwszej fazy między Stanami Zjednoczonymi a Chinami; oczekuje, że eksporterzy z UE niezwłocznie odczują korzyści płynące z ułatwień w handlu w sektorze rolno-spożywczym;

15. wyraża głębokie zaniepokojenie licznymi barierami, jakie przedsiębiorstwa i rolnicy z UE napotykają w dostępie do chińskiego rynku i w prowadzeniu na nim działalności ze względu na fakt, że chiński system jest sterowany przez państwo; uważa, że uczciwa konkurencja między przedsiębiorstwami z UE i z Chin przyniosłaby więcej możliwości i innowacji, i wzywa Komisję do dalszej współpracy z władzami chińskimi w usuwaniu tych barier;

16. podkreśla, że od dawna istnieje potrzeba wyrównania warunków działania między UE a Chinami w obszarze handlu i inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem wzajemności w dostępie do rynku, zamówień publicznych i usług finansowych; wzywa obie strony do konstruktywnej współpracy w tym obszarze, służącej realizacji reform rynkowych i osiągnięciu istotnych postępów, zwłaszcza w trwających negocjacjach nad dwustronną umową inwestycyjną, ale także w dziedzinie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, celów zrównoważonego rozwoju oraz przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie z porozumieniem paryskim; ponownie apeluje do Chin o postępy w realizacji ambitnej reformy WTO, obejmującej całościowe zasady dotyczące subsydiów przemysłowych; ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu zakłócających funkcjonowanie rynku praktyk chińskich przedsiębiorstw państwowych, przymusowego transferu technologii i lokalizacji danych, nadwyżki mocy produkcyjnych w przemyśle i wynikającego stąd dumpingu wywozowego

Środa, 11 listopada 2020 r.

oraz innych nieuczciwych praktyk handlowych; przypomina, że potrzebna jest lepsza dwu- i wielostronna współpraca w zakresie zrównoważonego rozwoju i uczciwego systemu handlowego, a zarazem propagowanie norm społecznych i środowiskowych w oparciu o przestrzeganie i wdrażanie międzynarodowych konwencji i umów; jest zaniepokojony słabymi wynikami Chin w przeciwdziałaniu nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom (NNN); podkreśla brak przejrzystości w rejestrowaniu statków i flot rybackich na świecie oraz zaznacza, że chińskie dotacje w tym obszarze stwarzają nieuczciwą konkurencję dla unijnego sektora rybołówstwa; wzywa Chiny, aby dołożyły wszelkich starań o poprawę przepisów dotyczących połowów NNN oraz o lepsze egzekwowanie tych przepisów;

17. przypomina, że potrzebne są znaczne i ambitne postępy w negocjacjach w sprawie kompleksowej umowy inwestycyjnej między UE a Chinami, by usunąć obecną asymetrię na rynku; podkreśla, że umowa ta powinna obejmować ambitny rozdział o handlu i zrównoważonym rozwoju, by chronić prawa człowieka, w tym podstawowe normy pracy, wspierać zrównoważony rozwój i przeciwdziałać zmianie klimatu zgodnie z porozumieniem paryskim; podkreśla kluczowe znaczenie zapewnienia równych warunków działania, wzajemności i niedyskryminacyjnego traktowania każdej ze stron oraz ich środowisk biznesowych, obywateli i społeczeństwa obywatelskiego; wzywa strony do większej przejrzystości i do nadania wdrażaniu umowy wymiaru parlamentarnego; podkreśla, że unijny rynek zamówień publicznych jest otwarty dla przedsiębiorstw z Chin, w tym dla przedsiębiorstw państwowych, tymczasem przedsiębiorstwa europejskie często napotykały trudności w uzyskaniu dostępu do procedur ubiegania się o zamówienia publiczne na rynkach chińskich; wzywa Komisję i Chiny do zacieśnienia współpracy między UE a Chinami w dążeniu do osiągnięcia celów ochrony środowiska;

18. podkreśla, że stosunki handlowe UE wymagają harmonii w stosunkach regionalnych między Chinami a ich sąsiadami oraz dobrosąsiedzkiego współistnienia ze wszystkimi terytoriami mającymi szczególne relacje z Europą; podkreśla, że pełne przestrzeganie przez Chiny wcześniejszych zobowiązań międzynarodowych w regionie umożliwi właściwe wdrożenie tej umowy;

19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi Chińskiej Republiki Ludowej i Zgromadzeniu Przedstawicieli Ludowych.
